

Zasady konstruowania dokumentacji programów kształcenia w Akademii Pomorskiej w Słupsku

Podstawy prawne:

Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010),

Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o *zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1311),

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie *warunków prowadzenia studiów* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596),

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie *charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1594),

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2016 r. w sprawie *ogólnych kryteriów oceny programowej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1529).

Program kształcenia - definicja

Program kształcenia dla określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia: uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia (określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji) oraz charakterystyki drugiego stopnia (określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8), w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów.

Program kształcenia - dokumentacja

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

1.1. Nazwa kierunku studiów

1.2. Poziom kształcenia (studia I/II/III stopnia)

1.3. Profil kształcenia (ogólnoakademicki/praktyczny)

1.4. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom

1.5. Przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS ogółem dla każdego obszaru

kształcenia, do którego przyporządkowany jest kierunek studiów, w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia

1.6. Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia

1.7. Wskazanie związku prowadzonego kierunku z misją Uczelni i strategią jej rozwoju

1.8. Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy, jeśli można je wskazać) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów

1.9. Analiza zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy

1.10. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

2. Opis zakładanych efektów kształcenia

2.1. Wykaz kierunkowych efektów kształcenia (w przypadku specjalności/specjalizacji ze wskazaniem efektów kształcenia dla poszczególnych specjalności/specjalizacji^{*}).

2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych (w tym dla specjalności/specjalizacji) do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poszczególnych obszarów kształcenia w ramach szkolnictwa wyższego.

2.3. Przyporządkowanie efektów kierunkowych (w tym dla specjalności/specjalizacji) do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie – dla kierunków inżynierskich.

2.4. Przyporządkowanie efektów kierunkowych (w tym dla specjalności/specjalizacji) do Standardu kształcenia nauczycieli – dla kierunków o specjalizacji nauczycielskiej.

2.5. Macierz kompetencji (matrycę efektów kształcenia), służącą określeniu, które efekty kształcenia sformułowane dla programu studiów zdefiniowane zostały dla poszczególnych modułów oferowanych w ramach tego programu

3. Opis programu studiów

3.1. Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)

3.2. Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia

3.3. Opis modułów zajęć wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, liczby punktów ECTS oraz sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia.

3.4. Plan studiów (odrębnie dla każdej formy studiów).

3.5. Wskaźniki charakteryzujące program studiów:

3.5.1. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;

^{*} jeżeli program kształcenia zakłada efekty dla specjalności/specjalizacji

3.5.2. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne;

3.5.3. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk/staży zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki/ staże;

3.6. Moduły zajęć do wyboru z określeniem liczby punktów ECTS, w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia;

3.7. Moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym wraz z przypisaną liczbą punktów ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (profil praktyczny);

3.8. Moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (profil ogólnoakademicki).

3.9. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk/staży zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki/staże.

Wyjaśnienia

Ad. 3.1.

Studia niestacjonarne w Akademii Pomorskiej w Słupsku – to taka forma studiów, która w programach kształcenia zakłada realizację 60% liczby godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego (N) w stosunku do odpowiadających im studiów stacjonarnych, przy czym student studiów niestacjonarnych ma możliwość osiągnięcia takich samych efektów kształcenia oraz uzyskania tej samej liczby punktów ECTS niezależnie od formy studiów. Studia niestacjonarne w Akademii Pomorskiej w Słupsku zostały zdefiniowane Uchwałą nr R/0004/68/12 Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku z dnia 31.10.2012r.

Ad. 3.2.

Studia licencjackie trwają 6 semestrów i pozwalają studentowi na zdobycie 180 punktów ECTS, a *studia inżynierskie* – 7 semestrów (210 ECTS). Przyjmuje się, że w AP *studia II stopnia* trwają 4 semestry i pozwalają studentowi na zdobycie 120 punktów ECTS. Studia niestacjonarne mogą trwać o jeden semestr dłużej niż prowadzone na tym samym kierunku równoległe studia stacjonarne.

Ad. 3.3.

Przedmiot /moduł – jako wyodrębniona jednostka w programie studiów i w dokumentacji przebiegu studiów (także w suplemencie do dyplomu), która może obejmować różne formy (typy)

zajęć dydaktycznych (zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Rektora w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych) i którą charakteryzują efekty kształcenia i przypisane punkty ECTS; kończy się oceną – jedną dla przedmiotu/modułu, niezależnie od związanych z nim form prowadzenia zajęć oraz sposobów sprawdzania efektów. Przedmioty/moduły mogą kończyć się w dowolnym momencie semestru, czasem ze względów merytorycznych mogą warunkować wejście kolejnego modułu. Warunkiem zaliczenia przedmiotu/modułu jest osiągnięcie określonych dla tego przedmiotu/modułu wszystkich efektów kształcenia. Student, który zaliczył przedmiot/moduł, uzyskuje przypisaną temu przedmiotowi/modułowi liczbę punktów ECTS. To, w jakim stopniu te efekty zostały osiągnięte, nie ma wpływu na liczbę uzyskanych punktów ECTS, ma natomiast wpływ na uzyskaną ocenę.

Konstrukcja przedmiotów/modułów do wyboru

Wybór następuje wtedy, kiedy jeden moduł można zastąpić innym, w przypadku, kiedy nie ma możliwości zastąpienia danego modułu innym modulem, jego zawartość powinna podlegać wyborowi, np.:

- a) Moduł lub moduły prowadzące do przygotowania pracy dyplomowej, projektu dyplomowego, seminaria, pracowni dyplomowej;
- b) Moduł lub moduły odpowiadające praktykom/stażom (jeśli występują w programie studiów);
- c) Przedmiot o określonych efektach kształcenia realizowany w dwóch wersjach, różniący się formami lub metodami kształcenia;
- d) Moduł odpowiadający specjalności, specjalizacji oferowany w kilku wymiennych wariantach (każdy wariant zawiera różny zestaw przedmiotów), przypisana jest ta sama liczba punktów ECTS i opisany jest podobnymi efektami kształcenia;
- e) Moduł „ograniczonego wyboru” – podobne efekty kształcenia dla kilku przedmiotów, z których student wybiera pewien podzbiór o określonej ilości punktów ECTS.

Dokumentacja przedmiotu/modułu (opis modułu kształcenia oraz opis przedmiotu) musi określać - dla każdego efektu umieszczonego na liście efektów kształcenia jego metody weryfikacji i oceny. Metody weryfikacji i oceny umiejętności powinny odwoływać się do tych form zajęć, które umożliwiają studentowi wykazanie się tymi umiejętnościami (zadania projektowe, ćwiczenia laboratoryjne).

Ad.3.4.

Plan studiów jest elementem programu studiów.

Plan studiów określa:

- wykaz przedmiotów/modułów kształcenia;
- usytuowanie przedmiotów/modułów w poszczególnych semestrach;
- w przypadku przedmiotów – podstawowe formy prowadzenia zajęć, wymiar tych zajęć oraz liczbę punktów ECTS.

Określanie liczby punktów ECTS

Liczba punktów ECTS przypisanych przedmiotowi/modułowi odzwierciedla nakład pracy studenta związany z uzyskaniem określonych efektów kształcenia i potwierdzeniem uzyskania tychże efektów zaliczeniem przedmiotu/modułu.

1 punkt ECTS = 25-30 godzin pracy. Ułamkowe wartości ECTS zaokrąglamy do całych liczb.

Czas, który powinien być ujęty w punktacji ECTS to godziny zajęć na uczelni oraz czas na samodzielne uczenie się – przygotowywanie się studenta do zajęć, uczestniczenie w konsultacjach, wykonywanie zadań, które mogą być realizowane poza uczelnią, wykonanie projektów, przygotowanie esejów, pracy dyplomowej oraz czas poświęcony na weryfikację efektów kształcenia (egzaminy, kolokwia).

Ad. 3.5.

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów

3.5.1. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów

Wartość tego wskaźnika to suma punktów ECTS dla zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów i wylicza się go w sposób następujący:

I. w całości wlicza się punkty ECTS przypisane typowemu przedmiotowi/modułowi, który w trakcie realizacji zakłada bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów;

II. w przypadku modułów kształcenia takich jak: praktyka, przygotowanie pracy dyplomowej itp. wlicza się tylko tę część punktów ECTS, która odpowiada obciążeniom nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia;

III. w przypadku modułu kształcenia obejmującego zestaw przedmiotów, wliczana jest liczba punktów ECTS przyporządkowanych takiemu modułowi, jeśli każdy z przedmiotów spełnia warunek I. lub odpowiednio zmniejszona liczba punktów, jeśli warunek ten nie został spełniony.

3.5.2. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne:

Przedmioty bloku humanistyczno-społecznego należy uwzględniać w planach studiów zgodnie z wytycznymi zawartymi w zarządzeniach rektora i pismach ókólnych prorektora właściwego ds. kształcenia. Przedmioty bloku humanistyczno-społecznego nie są obowiązkowe dla kierunków, które w swoim planie studiów mają już przewidziane przedmioty z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych (nie mniej niż 5 pkt ECTS).

ad. 3.6.

Moduły zajęć do wyboru z określeniem liczby punktów ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS:

Program studiów powinien umożliwiać studentowi wybór co najmniej 30% punktów ECTS. W przypadku kierunków studiów, które w programie kształcenia określiły wybór specjalności/specjalizacji po pierwszym semestrze bądź pierwszym roku studiów, w/w wybór już się zawiera. Dodatkowo można zapewnić w ofercie wybieralne przedmioty/moduły. Kierunki studiów, które nie określiły co najmniej dwóch specjalności w ofercie kształcenia lub rekrutacja na specjalności/ specjalizacje prowadzona jest osobno, muszą zapewnić 30 % wybór wyłącznie z oferty modułowej, przedmiotowej.

Do przedmiotów do wyboru wliczamy również:

1. Moduł przygotowujący do napisania pracy dyplomowej;
2. Praktykę zawodową/staż zawodowy (jeżeli program studiów przewiduje);
3. Język obcy (jeżeli student ma możliwość wyboru);
5. Przedmioty z bloku humanistyczno – społecznego (jeżeli program studiów przewiduje taki wybór).

Wzory tabel do zestawienia wymaganych informacji zostaną zamieszczone w instrukcji wewnętrznej „Dokumentacja programu kształcenia”.